

Sygn. akt IV CSK 577/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa P. G.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 14 maja 2014 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1 800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo przeciwko zakładowi ubezpieczeń o zasądzenie kwoty 154.471,54 zł. tytułem odszkodowania za utratę samochodu wynajętego przez powoda osobie trzeciej, która posługiwała się cudzymi dokumentami i nie zwróciła pojazdu po upływie okresu najmu.

Sądy obu instancji, dokonując wykładni łączącej strony umowy ubezpieczenia i aneksu do niej, uznały, że umową tą objęte było ubezpieczenie pojazdu także w przypadku wynajęcia go przez powoda osobie trzeciej, jednak tylko w wypadkach wyraźnie przewidzianych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, a więc w razie kradzieży określonej w art. 278, art. 279 i art. 280 kk (kradzieży zwykłej, kradzieży z włamaniem oraz rozboju), natomiast nie były objęte ubezpieczeniem, z powodu wyraźnego wyłączenia w o.w.u., przypadki innego rodzaju przywłaszczenia pojazdu wynajętego, w tym także oszustwa, do którego doszło w sprawie.

W skardze kasacyjnej powód, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. stwierdzając, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż obowiązujące zasady interpretacji postanowień o.w.u. oraz umów ubezpieczenia nie pozwalały na dokonanie wykładni przyjętej przez Sądy, niekorzystnej dla ubezpieczonego oraz sprzecznej z utrwalonym orzecnictwem sądowym. Wskazał też na brak podstaw do oparcia wykładni o.w.u. w zakresie pojęć „kradzieży” i „przywłaszczenia” wyłącznie na treści odpowiednich przepisów kodeksu karnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, przesłanka przedsądu przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. jest spełniona jeżeli skarżący wykaże w wyodrębnionym wywodzie prawnym, oddzielnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy

prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Nie wystarczy zatem powołanie się na wadliwą wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie przepisu prawa przez sąd drugiej instancji lecz konieczne jest wykazanie, że wadliwość ta jest rażąca i oczywista gdyż narusza podstawowe i oczywiste zasady wykładni lub stosowania prawa, niepodlegające różnym ocenom (porównaj między innymi postanowienia z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Skarżący nie wykazał, że Sąd Apelacyjny naruszył w opisany wyżej, kwalifikowany i oczywisty sposób przepisy wskazane w podstawach kasacyjnych. Postanowienia umów oraz ogólnych warunków umów podlegają wykładni, podobnie jak przepisy prawa. Z reguły, tak jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie, możliwa jest ich różna wykładnia. Jedynie wykazanie przez skarżącego, że dokonana przez Sąd drugiej instancji wykładnia była oczywiście rażąco błędna mogłoby uzasadniać twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżący jednak tego nie wykazał ani nawet nie twierdził poprzestając na zarzucie, że dokonana przez Sąd Apelacyjny wykładnia jest niezgodna z powszechnie przyjętą w orzecznictwie, przy czym nie wskazał w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania żadnych orzeczeń, odwołując się w tym zakresie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest zabiegiem niedopuszczalnym. Czym innym jest bowiem wypełnienie obowiązku wskazania i uzasadnienia przesłanki konstrukcyjnej skargi kasacyjnej przewidzianej w art. 398⁴ § 1 pkt. 2 k.p.c., a czym innym uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). I choć argumenty w obu wypadkach mogą być zbliżone, to skarżący obowiązany jest przedstawić odrębny wywód prawny dotyczący obu przesłanek skargi kasacyjnej, bowiem Sąd Najwyższy bada je odrębnie, w innych stadiach postępowania kasacyjnego. W ramach przedsądu bada jedynie istnienie przesłanki określonej w art. 398⁴ § 2 k.p.c., gdyż badanie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia możliwe jest dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w ramach jej merytorycznej oceny.

Nawet jednak sięgnięcie do orzeczeń sądowych przytoczonych przez skarżącego jedynie w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych nie pozwala na stwierdzenie, że wykładnia umowy stron dokonana w sprawie przez Sąd Apelacyjny jest oczywiście sprzeczna ze stanowiskiem zajęтым w tych orzeczeniach, które, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie odnoszą się wprost do stanu faktycznego tożsamesego z ustalonym w sprawie.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.